

Л Н О У Ч И Л И Щ Е „БРАТЯ МИЛАДИНОВИ“

8121, с. Кръстина, общ. Камено, обл. Бургас, тел.: 0897 098 229, e-mail: 200301@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

11/15/2022

X

Вяра Кършелиева
Директор на НУ "Бр.Миладинови" с. Кръстина
Signed by: Vyara Stoyanova Karshelieva

ПРОГРАМА ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ в НУ "Братя Миладинови" с. Кръстина, общ. Камено, обл. Бургас

На основание: чл. 259 от и във връзка с чл. 263, ал. 1, т. 9 от ЗПУО, чл. 31, ал. 1, т.6 от Наредба № 15/ 2207.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, Решение на ПС с Протокол № 10 от 13.09.2022 г. и след обсъждане с Обществения съвет към училището – Протокол № 5 от 13.09.2022 г.,

Утвърдена със Заповед № 331 от 13. 09. 2022 г.

*Комисия за подкрепа за личностно развитие:
през учебната 2022/2023 година, утвърдена със Заповед № 284 от 13.07.2022 г.*

Председател и координатор: Полина Павлова – Учител в ЦОУД

Членове: 1. Фетие Мехмед – Учител и класен ръководител на I клас

2. Нели Манчева - Старши учител и класен ръководител на II клас

3. Дора Димитрова – Старши учител и класен ръководител на III клас

УЧЕБНА 2022/2023 ГОДИНА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е в съответствие с:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в едно училище са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, децабежници, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

Програмата е ориентирана към реализиране на мерки за постигане на целта, а именно: да се осигурят условия, даващи възможност на всички деца да се обучават заедно в общата класна стая и да участват заедно в извънкласните занимания, независимо от техните способности, увреждания, заболявания, убеждения, етническа принадлежност, майчин език и т.н. Тя подкрепя ключовите мерки за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и на преждевременното напускане на училище чрез предоставяне на равни възможности на учениците в училище.

Базира се на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

Дейностите, заложи в Програмата са ориентирани към:

1. Сътрудничество. То лежи в основата на всичко, тъй като е свързано с това как човек взаимодейства с околните и как контролира изблиците и импулсивните си реакции. Това е

важно не само в училищна възраст, но и по-късно в живота. Всичко, което детето прави в училище или вкъщи, трябва да се базира на сътрудничеството.

2. Общуване. То включва говорене, четене, писане и слушане.

3. Съдържание, базирано на общуването. Връзките, които прави детето, помагат за развитие на речта, стимулират желанието да чете, пише и способността внимателно да слуша.

Съдържанието изцяло разчита на тези връзки. Защото, детето не може да усвои съдържанието, ако не се е научило да разбира добре езика.

4. Аналитично мислене. Когато езикът и информацията са усвоени, идва време за аналитичното мислене. И тайната е проста – като задаваме въпрос на детето и когато получаваме отговор, не бива да го прекъсваме, нито да бързаме. Трябва да го оставим да говори и да разсъждава. Още по-добре е родителите да го подтикват само да задава повече въпроси. Това ще му помогне да разбере какво мислят другите.

5. Креативната иновация – това е следващата стъпка. Трябва да имате знания, преди главата ви да роди нещо наистина новаторско.

6. Увереност в себе си. Тя е важна, ако искаме детето да поема само разумни рискове.

II. ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО:

НУ „Братя Миладинови” е най- малкото училище в община Камено и едно от най- малките в област Бургас. Учениците варират между 35 и 40, разпределени в три самостоятелни паралелки. В последните години все повече родители идентифицират себе си като етнически българи или турци. Приблизително 30 % от тях се самоопределят като роми – турски или български.

Силни страни	Слаби страни
Квалифицирани учители	Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане
Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ	Недостатъчно ефективно взаимодействие училище - родители
Извънкласни дейности	Голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците, който всяка година нараства и е предпоставка за отпадане
Възможности за изява	Миграция на семействата поради безработица
Създаване на приятелска среда	
Мотивирани учители за справяне с проблема	
Добра материална база	
Работа по проекти	
Безплатни закуски I-IV клас	
Безплатни учебници I- IV клас	
Извършване на дейности по превенция на отпадането	
Проекти за работа с родители	
Възможности	Заплахи
Кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на	Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите

отпадането дейности	
Ранно идентифициране на децата в риск чрез проучване на потребностите и интересите на децата в риск	Липса на ефективни санкции за родителите
Нови форми за по – голямо ангажиране на родителите	Нисък жизнен стандарт на част от населението
Действено ученическо самоуправление	Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище
Ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище	Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца
Обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище	Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата”
Разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството	Липса на подкрепяща среда около училището
Поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете	Миграционни процеси, честа смяна на местоживеенето
Периодична оценка и актуализиране на мерките	
Разширяване на връзките с извънучилищните институции	

Финансов капацитет:

Училището се финансира със средства по ЕРС и дофинансиране от Община Камено. Работи и по различни проекти, с които реализира извънкласни дейности или подобрява материално – техническата база.

Човешки ресурси:

В НУ “Братя Миладинови” – с. Кръстина работят общо 7 човека на пълно работно време. Персоналът на училището е разпределен в следните категории:

Педагогически персонал:

- Директор – 1 щат, пълно работно време;
- Старши учители - 2 щата, пълно работно време,
- Учител - 1 щата, пълно работно време,
- Учител в ЦДО - 1 щат, пълно работно време,

Непедагогически персонал

- Чистачи – 2 щата – пълно работно време.

Административни ресурси:

Училището е разположено в една сграда с приземен етаж. В сградата има 4 (четири) класни стаи и две административни – дирекция и учителска стая. В приземния етаж са разположени: Пункт за раздаване на храна – обедно хранене на учениците и физкултурен салон.

Специфични ресурси:

Педагогическия персонал е с висок капацитет, но няма опит в работата с ученици, в риск от отпадане от образователната система, трудно интегриращи се. Двама от учители са млади с ентузиазъм и желание се учат работейки.

Брой ученици:

/ табл.1/

Клас	Брой ученици в началото на 2016/2017 уч. година	Брой ученици в началото на 2017/2018 уч. година	Брой ученици в началото на 2018/2019 уч. година	Брой ученици в началото на 2019/2020 уч. година	Брой ученици в началото на 2020/2021 уч. година	Брой ученици в началото на 2021/2022 уч. година	Брой ученици в началото на 2022/2023 уч. година
I	14	18	13	0	12	11	10+1 СФО
II	13	12	14	13	0	13	10
III	13 + 1 - ИФ	13	13	13	11	0	13
IV	10	11	10	11	13	11+1 СФО	0
общо	50	54	50	37	36	36	34

Успех на НВО:

Учебен предмет	2015	2016	2017	2018	2019	2020 /Ср. % от макс. бр.т./	2021 / макс. бр.т./
БЕЛ	10,23	9,31	10,00	10,30	-	41.33	37.59
Математика	11,00	9,64	10,7	11,20	-	31.92	49.00
Човекът и природата	12,08	11,95	11,90	11,90	-	-	-
Човекът и обществото	10,92	10,00	11,80	11,90	-	-	-
Общ среден бал:	11,06	10,20	11,10	11,33	-	36.62	43.29

III. ЦЕЛ И ПРИОРИТЕТИ

Да се осигурят условия, даващи възможност на всички деца да се обучават заедно в общата класна стая и да участват заедно в извънкласните занимания, независимо от техните способности, увреждания, заболявания, убеждения, етническа принадлежност, майчин език и т.н.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. Допълнително обучение по учебни предмети;

3. Допълнително консултиране по учебни предмети;
4. Кариерно ориентиране на учениците;
5. Занимания по интереси;
6. Библиотечно-информационно обслужване;
7. Грижа за здравето;
8. Поощряване с морални и материални награди;
9. Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
10. Дейности по превенция на обучителните затруднения;
11. Логопедична работа.

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ
„БРАТЯ МИЛАДИНОВИ“

8121, с. Кръстина, общ. Камено, обл. Бургас, тел.: 0897 098 229, e-mail: nubrmiladinovi@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
ВЯРА КЪРШЕЛИЕВА
ДИРЕКТОР

План за изпълнение
на дейности за подкрепа
за личностно развитие на учениците
В НУ "Братя Миладинови"
с. Кръстина, общ. Камено, обл. Бургас

УЧЕБНА 2022/2023 ГОДИНА

№	Дейности	Срок за изпълнение	Индикатори	Очаквани резултати
Стратегическа цел №1 „Гарантиране на правото на всеки ученик на достъп до училище и на правото му на качествено образование“				
1.	Прилагане на прозрачна и улесняваща родителите система за записване и достъп на ученици в училището	15.09.2022 г.	Брой обхванати ученици	Повишаване обхвата на децата в училище
2.	Осигуряване на достъп до образование за ученици със СОП, в риск и от социално уязвими общности	15.06.2023 г.	Брой обхванати ученици	Повишаване броя на интегрираните ученици
3.	Изготвяне на програми за развитие на учениците с обучителни трудности	15.09.2022 г.	Брой обхванати ученици	Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците
4.	Награждаване с грамоти, сертификати и материални награди за отличен успех, високи постижения и принос към развитието на училището	15.06.2023 г.	Брой ученици с високи постижения	Стимулиране на учениците и повишаване на мотивацията им
5.	Осигуряване на сигурна и безопасна материална база	15.09.2022 г.	Брой подобрения	Осигуряване на позитивна подкрепяща среда за обучение и възпитание
6.	Осигуряване на медицинско лице в училище	15.06.2023 г.	Брой посещения	Гарантиране на достъп на учениците до здравни грижи
7.	Дейности по НП „С грижа за всеки ученик“	15.06.2023 г.	Брой обхванати ученици	Повишаване на мотивацията за учене, придобиване на важни за бъдещето умения, развиване на учениците като личности
8.	Осигуряване на плодове по схема „Училищен плод“ и мляко и млечни продукти по схема „Училищно мляко“	15.06.2023 г.	Брой обхванати ученици	Създаване и насърчаване на здравословни хранителни навици
Стратегическа цел №2 „Подобряване качеството на училищно образование“				
1.	Участие в Национални програми на МОН	15.06.2023 г.	Брой обхванати ученици	Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците

2.	Създаване на подкрепяща училищна среда за учители, въвеждащи добри практики	15.06.2023 г	Брой учители с добри практики	Подобряване на училищната среда и резултатите от обучението
3.	Стимулиране кариерното израстване на учителите	15.06.2023 г	Брой учители с повишена квалификация	Издигане авторитета на учителя в обществото
4.	Привличане и подкрепа на млади педагогически кадри	15.06.2023 г	Брой назначени млади учители	Повишаване имиджа на учителската професия
5.	Ускорено въвеждане на съвременни ИКТ в училището	15.06.2023 г	Брой нови софтуерни продукти	Запознаване с нови софтуерни продукти и тяхното прилагане в детските градини и училищата
6.	Усъвършенстване на условията за плавен преход от детска градина към училище	15.06.2023 г	Брой деца от ДГ, записани в училището	Заздравяване на връзката между детските градини и училищата
Стратегическа цел №3 „Гарантиране на достъпа за всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности“				
1.	Осигуряване на подходящи тестови методики и информационни материали за учениците	15.09.2022 г.	Брой ученици	Добиване на представа за проблемите на ученика и предлагане на адекватна подкрепа
2.	Определяне на координатор за организиране и координиране на процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие	15.09.2022 г.	Брой определени координатори	Координиране на процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие на учениците
3.	Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове	15.06.2023 г	Брой ученици	Улесняване обучението и възпитанието на учениците
4.	Осигуряване на педагогическа подкрепа за ученици с изявени дарби	15.06.2023 г	Брой ученици с изявени дарби	Осъществена подкрепа на даровити деца и ученици
5.	Психологическа подкрепа на учениците и развиване на умения за учене	15.06.2023 г	Брой ученици	Предоставяне на равни възможности на всеки ученик и приобщаване на учениците от уязвимите групи.
6.	Допълнително обучение по учебни предмети с ресурсен учител при необходимост	15.06.2023 г	Брой ученици	Улесняване обучението и възпитанието на учениците със СОП
7.	Осигуряване на условия за провеждане на наблюдение и тестове от логопед на учениците	15.06.2023 г	Брой ученици	Определяне на потребностите от индивидуална логопедична работа

8.	Наблюдение и провеждане на тестове с цел ранно разпознаване на обучителни затруднения при учениците	15.06.2023 г	Брой ученици	Откриване на обучителните затруднения в ранен етап
9.	Осигуряване на достъп до училищната библиотека и до всички налични информационни ресурси	15.06.2023 г	Брой ученици, ползващи библиотека та и др. ресурси	Изграждане на навици за четене и компетентности, за търсене и ползване на информация
Стратегическа цел №4 „Създаване на условия за пълноценно използване на свободното време. Превенция на рисковото поведение сред учениците“				
1.	Дейности на клубове по интереси	15.06.2023 г	Брой клубове	Развитие на интересите на децата и подобряване на мотивацията им за учене
2.	Включване на ученици в културни мероприятия на училищно/ общинско ниво	15.06.2023 г	Брой ученици	Подобряване на мотивацията и включване в обществения живот
3.	Включване на учениците в спортни дейности и мероприятия, туризъм	15.06.2023 г	Брой ученици	Повишаване на двигателната активност и възпитаване в здравословен начин на живот
4.	Провеждане на индивидуална работа с учениците, станали жертва на тормоз/насилие и ученици с агресивно поведение	15.06.2023 г	Брой ученици	Предоставяне на обща подкрепа на учениците
Стратегическа цел №5 „Сътрудничество между всички участници в процеса на личностното развитие – детската градина, училището, центърът за подкрепа за личностно развитие, детето, ученикът, семейството и общността“				
1.	Обмяна на информация, опит и добри практики между всички институции, преподавателите и др. педагогически специалисти	15.06.2023 г	Брой ученици: - с хронични заболявания; - с обучителни трудности; - в риск; - със СОП; - с изявиени дарби	Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците
2.	Извършване на консултативна дейност с родители и мотивирането им за активно участие в логопедичния процес; Предоставяне на методическа помощ на учителите за обучението на учениците	15.06.2023 г	Брой родители Брой учители	Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците и мотивиране на родителите им

3.	Провеждане на регулярни срещи с участието на ОБА, МКБППМН, ръководството на училището и педагогическия екип	15.06.2023 г	Брой срещи	Информираност и подобряване на психологическия климат в класовете и утвърждаването на атмосфера на доверие и подкрепа
5.	Включване на родителите към различни съвместни дейности	15.06.2023 г	Брой родители	Установяване на добър диалог и отношения на доверие между ученици, родители и учители
6.	Дейности на Ученическия съвет и ученици-доброволци, насочени към приобщаването на ученици в риск	15.06.2023 г	Брой дейности	Подпомагане на децата в риск да намерят и заемат своето място в училищния живот и обществото
7.	Съвместна работа с Дирекция „Социално подпомагане“, ДПС, РПУ и др. институции	15.06.2023 г	Брой съвместни дейности	Ранно предотвратяване на девиантно поведение сред подрастващите
8.	Работа на МКБППМН в тясно сътрудничество с ръководството и педагогическия състав на училището	15.06.2023 г	Брой срещи	Ранно предотвратяване на девиантно поведение сред подрастващите